

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Warszawa, 06 kwietnia 2022 r.

DPNP-WIT.0915.1.2021.JDO

Pan
Marcin Szymański
Prezes Fundacji UNDERGROUND
ul. Topazowa 5/37
30-798 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), przekazuję niniejsze Wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej Ministerstwo Edukacji i Nauki w okresie od 31 maja do 30 czerwca 2021 r. oraz od 19 lipca do 6 sierpnia 2021 r. przeprowadziło kontrolę¹ w Fundacji UNDERGROUND z siedzibą w Krakowie, ul. Topazowa 5/37, 30-798 Kraków (dalej: Fundacja, Zleceniobiorca).

Kontrolę przeprowadzono w zakresie prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania pn. „*Program wspierania rozwoju uczniów wybitnie uzdolnionych*”.

Celem kontroli było zbadanie prawidłowości realizacji ww. zadania, w tym w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Kontrolą objęto okres od 13 października 2020 r. do 31 grudnia 2020 r (od dnia zawarcia umowy do dnia zakończenia realizacji zadania). Zgodnie z ofertą realizacji zadania całkowity koszt realizacji zadania publicznego wynosił 151 800 zł. Kontrolą objęto kwotę dotacji przekazaną Zleceniobiorcy, tj. 73 800 zł, jak również wniesiony wkład Zleceniobiorcy w łącznej wysokości

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji i Nauki:

- 1) Justyna Domińczak, główny specjalista Wydziału Innowacji i Technologii w Departamencie Programów Nauczania i Podręczników, na podstawie upoważnień: nr 6/2021 z 27 maja 2021 r. i nr 13/2021 z 19 lipca 2021 r.;
- 2) Alicja Jakubiak-Kępińska, główny specjalista Wydziału Kontroli dla Działu Oświata i Wychowanie w Departamencie Kontroli i Audytu, na podstawie upoważnień: nr 7/2021 z 27 maja 2021 r. i nr 14/2021 z 19 lipca 2021 r.

78 000 zł (na który składają się: inne środki finansowe w wysokości 74 000 zł, wkład osobowy w wysokości 1 800 zł i wkład rzeczowy w wysokości 2 200 zł).

Na podstawie wyników kontroli realizację zadania publicznego realizowanego przez Fundację UNDERGROUND **oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**. Przeprowadzona kontrola wskazuje, że założone cele zadania publicznego zostały osiągnięte. **Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości dotyczyły wydatkowania środków w kwocie 340 zł oraz prowadzenia dokumentacji**.

Minister Edukacji Narodowej na podstawie art. 11 ust. 2 oraz art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, z późn. zm.) ogłosił w 2020 r. konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn. „*Program wspierania rozwoju uczniów wybitnie uzdolnionych*”. Celem konkursu było wyłonienie najlepszych ofert na realizację ogólnopolskich lub ponadregionalnych programów wspierających rozwój uczniów wybitnie uzdolnionych, w szczególności z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w tym Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej znajdującej się pod adresem www.epodreczniki.pl (od 28 maja 2021 r. www.zpe.gov.pl). W programie uczestniczyć mogli uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, kształcący się w formie dziennej, z terenu Polski, z uzdolnieniami z zakresu:

- a) nauk matematyczno-przyrodniczych,
- b) nauk humanistycznych,
- c) umiejętności artystycznych.

W dniu 13 października 2020 r. Minister Edukacji Narodowej zawarł z Fundacją UNDERGROUND umowę nr MEN/2020/DPPI/836 (dalej: zwaną umową) z terminem realizacji zadania od daty podpisania umowy do 31 grudnia 2020 r.

Realizowane przez Fundację UNDERGROUND zadanie finansowane w ramach wskazanej powyżej umowy z MEN jest częścią realizowanej przez Fundację 7 edycji ogólnopolskiego konkursu „Lekcja historii i sztuki z Jackiem Kaczmarskim”. Celem projektu było upowszechnianie wiedzy o historii i sztuce, poprzez twórczość Jacka Kaczmarskiego, która w swoim przekazie buduje i umacnia w młodzieży postawy patriotyczne, a także zwiększa świadomość o korzeniach i bogactwie własnej kultury.

Zgodnie z ofertą realizacji zadania publicznego stanowiącą załącznik do umowy, Zleceniobiorca był zobowiązany zrealizować następujące działania:

- 1) zorganizowanie i przeprowadzenie 18 interaktywnych audycji online pt.: „70 twarzy Kaczmarskiego”;
- 2) zorganizowanie ogólnopolskiego interdyscyplinarnego konkursu dla uczniów, którego tematem była analiza rodowodów 18 wybitnych postaci ze świata literatury i sztuki;
- 3) zorganizowanie koncertu utworów Jacka Kaczmarskiego, nawiązującego do jego literackich i malarskich inspiracji.

Ocenę kontrolowanej działalności uzasadniają poniższe ustalenia z kontroli.

I. Stopień realizacji zadania, w tym efektywność, rzetelność i jakość jego wykonania.

W wyniku kontroli stwierdzono, że działania określone w harmonogramie umowy zostały zrealizowane i są zgodne z celem określonym dla zadania. Realizacja zadania odbyła się w zakresie i terminach zaplanowanych w harmonogramie i kosztorysie umowy, a w poszczególnych działaniach osiągnięto poniżej wskazane rezultaty.

- 1) Zrealizowano na żywo cykl 18 interaktywnych audycji on-line, pod wspólnym tytułem "70 twarzy Kaczmarek", podczas których m.in.: profesorowie, autorzy książek, muzycy, malarze, poeci, tłumacze i laureaci konkursów opowiadali o 18 niezwykłych postaciach polskiej, europejskiej i światowej kultury, do których odwołania można znaleźć w twórczości Jacka Kaczmarek, takich, jak: Bułat Okudźawa, Hieronim Bosch, Francisco Goya, Jan Kochanowski, Andriej Rublow, Witkacy, Michaił Bułhakow, Stanisław Staszewski, Zbigniew Herbert, Jacek Malczewski, Bruno Jasieński, Andriej Tarkowski, Rembrandt van Rijn, Pieter Bruegel, Miguel de Cervantes, Bob Dylan, Jan Matejko czy Włodzimierz Wysocki. Zgodnie z informacją uzyskaną od Zleceniobiorcy (dokument: „Lista uczestników projektu”), osób współpracujących przy realizacji projektu było 287, zaś widzów ok. 3600 internautów. Audycje realizowane były co tydzień w dniach od 16 lipca 2020 r. do 29 października 2020 r. i dodatkowo były nagrywane z udziałem tłumaczy migowych. Audycje są dostępne na kanale YouTube², na stronie internetowej Fundacji UNDERGROUND³ jak również na profilu Fundacji umieszczonym na portalu społecznościowym Facebook⁴.
- 2) Zorganizowano w formie on-line ogólnopolski konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie nauk humanistycznych, którego celem była popularyzacja wśród młodzieży szkolnej wiedzy nt. wybranych wybitnych twórców polskiej, europejskiej i światowej kultury, którymi w swojej twórczości inspirował się Jacek Kaczmarek. Konkurs był podzielony na dwie kategorie: indywidualną i drużynową. Konkurs w kategorii indywidualnej złożony był z 3 etapów: szkolnego, ogólnopolskiego i finału. W kategorii indywidualnej zadaniem uczestników konkursu było napisanie (a w finale także prezentacja) pracy nt. jednego z ww. twórców ze szczególnym uwzględnieniem dzieł Jacka Kaczmarek, odnoszących się do danego twórcy. Zgłoszenia uczestników były dokonywane przez dyrekcję szkoły lub nauczyciela drogą elektroniczną za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego. Do etapu szkolnego zgłosiło się 102 uczniów, z których 57 przeszło kwalifikację formalną. Na etapie szkolnym prace uczestników były oceniane przez nauczycieli a następnie przesyłane do komisji ogólnopolskiej. Komisja Konkursowa po dokonaniu oceny nadesłanych prac na etapie ogólnopolskim, zakwalifikowała do finału 30 uczniów⁵, których prace uzyskały najwyższą liczbę punktów i zarazem nie mniej niż 60% punktów możliwych do uzyskania, zdobywając średnio powyżej 31,5 punktu. Spośród osób zakwalifikowanych do finału, dyplom

² https://www.youtube.com/playlist?list=PLVSd_fZSZ5KqJnuP5RNf5-52ZbBaOcXWu

³ <https://fundacjaunderground.pl/70-twarzy-kaczmarek>

⁴ <https://pl-pl.facebook.com/fundacjaunderground/>

⁵ Lista osób zakwalifikowanych do finału wraz z harmonogramem przesłuchań finałowych została opublikowana w dniu 14 grudnia 2020 r. na profilu Fundacji na Facebooku;

za zdobycie tytułu finalisty otrzymało 16 uczestników.

Trzeci etap konkursu odbył się przy wykorzystaniu programu StreamYard. Laureatami pierwszego miejsca ex aequo zostały 2 osoby, trzeciego miejsca także ex aequo 4 uczestników, a wyróżnienia otrzymało 8 uczniów. Ponadto maksymalnie 4 laureatów kategorii indywidualnej, będących uczniami klas maturalnych mogło w roku 2021 skorzystać z preferencyjnych warunków ubiegania się o przyjęcie na Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Konkurs w kategorii drużynowej złożony był z 2 etapów. Pierwszym etapem była kwalifikacja 3-osobowych zespołów poprzez rozwiązanie przez te drużyny w czasie 30 minut quizu dostępnego na stronie internetowej Fundacji UNDERGROUND. Do finału zostało zakwalifikowanych siedem 3-osobowych drużyn, które uzyskały najwyższą liczbę punktów. Drugim etapem był finał konkursu w kategorii drużynowej, przeprowadzony w formule drużynowych gier wiedzy on-line, takich jak: Morderczy Quiz z Jackiem Kaczmarem, Jaka to historia z Jackiem Kaczmarem, Postać z Jackiem Kaczmarem, Czarne Historie z Jackiem Kaczmarem, Puzzle z Jackiem Kaczmarem i Jaka to melodia z Jackiem Kaczmarem. Zwycięzcami konkursu grupowego zostały kolejno drużyny z Krakowa, Torunia, Rzeszowa, Szczecina, Poznania, Lublina i Mielca.

- 3) W nocy z 19 na 20 grudnia 2020 r. zorganizowano dla finalistów konkursu koncert życzeń on-line utworów Jacka Kaczmarem, nawiązującego do literackich i malarskich inspiracji artysty.

W wyniku przeprowadzonej kontroli potwierdzono, że zaplanowane przez Fundację działania zostały zrealizowane. Oferta działań była zaadresowana do wszystkich uczniów szkół ponadpodstawowych, którzy na zasadach dobrowolności zgłaszali swój udział w poszczególnych aktywnościach.

II. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania.

Kontrolą objęto całą kwotę dotacji przekazaną na realizację zadania, tj. 73 800 zł. Podczas kontroli stwierdzono następujący stan faktyczny:

- 1) Środki z dotacji były przechowywane na wskazanym w umowie rachunku bankowym, na którym, oprócz operacji związanych z realizacją projektu, zidentyfikowano operacje, które nie były związane z realizacją zadania. W wyniku analizy dokumentacji księgowo-finansowej stwierdzono, że ze środków dotacji sfinansowano działania ujęte w umowie.
- 2) Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków. Dokumenty księgowe dotacji potwierdzają jej wydatkowanie zgodnie z przeznaczeniem, poza niżej wymienioną nieprawidłowością.
- 3) Część płatności związanych z realizacją umowy nie była dokonywana w formie bezgotówkowej. Zgodnie z *Zasadami przyznawania i rozliczania dotacji* (zał. 2 do ogłoszenia) – § 4 ust. 4 pkt 3 „Zleceniobiorca powinien dokonywać płatności związanych z realizacją umowy w formie bezgotówkowej. Inne formy płatności są dopuszczalne jedynie w uzasadnionych przypadkach”.

W wyniku analizy dokumentacji finansowo-księgowej płatności w formie

gotówkowej zostały zrealizowane na łączną kwotę 4 435,24 zł i obejmowały rachunki do umów o dzieło nr: 17/10/2020/U, 18/10/2020/U, 19/10/2020/U, zawartych odpowiednio w dniach 13.10.2020 r., 14.10.2020 r. i 15.10.2020 r. oraz faktury i paragony (duplikat faktury nr 29/12/2020 wystawiony w dniu 12.03.2021 r., paragon nr 118981 wystawiony w dniu 22.12.2020 r., faktury nr FV/33/2020 i FV/34/2020 wystawione w dniu 31.12.2020 r.).

Zleceniobiorca uzasadnił dokonywanie w formie gotówkowej ww. płatności w łącznej wysokości 4 435,24 zł wyjaśniając, że było to spowodowane przede wszystkim problemami technicznymi banku, czego efektem mogły być nieterminowe płatności, zaś w dwóch przypadkach płatności dokonywała osoba niedysponująca kartą płatniczą Fundacji i dlatego zdecydowano się na formę gotówkową.

Stwierdzona podczas kontroli nieprawidłowość dotyczyła wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

Faktura nr 1/12/2020, wystawiona 19.12.2020 r. na kwotę 340 zł za usługę noclegu, została sfinansowana z dotacji MEN/2020/DPPI/836. Kwotę 100 zł w formie zaliczki zapłacono 11.08.2020 r. Pozostałą część, tj. kwotę 240 zł, zapłacono 21.12.2020 r. jako dopłatę do zaliczki z sierpnia. Zgodnie z informacją zawartą w tytule przelewu zaliczki za tę usługę, opłata obejmowała noclegi w dniach 28-30 oraz 30-31 sierpnia 2020 r., czyli w okresie nieobjętym umową, ponieważ, zgodnie z umową, z dotacji sfinansowane mogły być tylko działania realizowane od dnia zawarcia umowy, do dnia zakończenia realizacji zadania – czyli w terminie od 13 października 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Zgodnie z ofertą realizacji zadania, w rodzajach kosztów realizacji zadania przewidziano koszty na noclegi finalistów i laureatów konkursu i ich nauczycieli oraz prowadzących, artystów, organizatorów i obsługi. Dotyczyły one jednak wyłącznie organizacji finałów konkursu w grudniu 2020 r. (V. Kalkulacja przewidzianych kosztów realizacji zadania publicznego), które, ze względu na sytuację epidemiologiczną, przeprowadzone zostały tylko w formule online. Zgodnie z zapisami § 1 ust. 1 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* (załącznik nr 2 do ogłoszenia) wszelkie środki pochodzące z dotacji Ministra Edukacji Narodowej mogą być użyte wyłącznie zgodnie z umową.

Zgodnie z § 10 ust. 6 umowy o realizację zadania publicznego nr MEN/2020/DPPI/836 pt.: „*Program wspierania rozwoju uczniów wybitnie uzdolnionych*” **kwota dotacji wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem i/lub pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości** podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, na zasadach określonych w finansach publicznych. **Kwota wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem wynosi 340 zł.**

Kontrolą objęto również wniesienie przez Zleceniobiorcę środków własnych określonych w umowie. Zgodnie z umową Zleceniobiorca zobowiązał się do przekazania na realizację zadania środków własnych w łącznej wysokości 78 000 zł, tj. odpowiednio: środków finansowych w wysokości 74 000 zł, wkładu osobowego o wartości 1 800 zł oraz wkładu rzeczowego o wartości 2 200 zł. Na podstawie przedłożonej przez Zleceniobiorcę podczas kontroli dokumentacji, ustalono, że Fundacja zapewniła wyższy od deklarowanego wkład własny, tj. w wysokości 78 253,45 zł.

III. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Zleceniobiorca był zobowiązany do przestrzegania przepisów umowy, załącznika nr 1 do ogłoszenia o konkursie pn. *Regulamin otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego* oraz załącznika nr 2 pn. *Zasady przyznawania i rozliczania dotacji*. Wykorzystanie dotacji zostało udokumentowane w sposób umożliwiający identyfikację wszystkich planowanych zadań i ocenę realizacji zadania. Dokumentacja dotycząca zakresu merytorycznego i finansowego zadania potwierdzała przebieg realizacji zadania. Dokumentacja merytoryczna oraz finansowo-księgową związaną z realizowanym zadaniem, poza niżej wskazanymi uchybieniami i nieprawidłowościami, była prowadzona prawidłowo.

Analiza dokumentacji merytorycznej wykazała, że Zleceniobiorca rzetelnie dokumentował działania podejmowane w ramach realizacji zadania publicznego (zgodnie z § 2 *Dokumentowanie działań* załącznika nr 2 – *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*).

Dokumentacja ta obejmowała:

- 1) Szczegółowy program projektu wraz z nazwiskami osób biorących udział przy poszczególnych zadaniach.
- 2) Regulamin ogólnopolskiego konkursu „Lekcja historii i sztuki z Jackiem Kaczmarskim” dla uczniów szkół średnich w roku szkolnym 2020/2021 wraz ze wzorami: metryczki pracy dla uczniów (załącznik nr 1), protokołu z etapu szkolnego (załącznik nr 2), kryteriów oceny prac pisemnych i prezentacji ustnych w kategorii indywidualnej konkursu (załączniki nr 3 i 4) oraz zaświadczenia o uzyskaniu tytułu laureata.

Zwrócenia uwagi wymagają zapisy tego regulaminu (IX. Przebieg finału Konkursu w kategorii indywidualnej pkt. 9 i XI. Przebieg Konkursu w kategorii drużynowej pkt. 12), informujące o tym, że „*Komisja Konkursowa przygotowuje sprawozdanie z przebiegu Konkursu i przechowuje dokumentację do 31 lipca 2021 r.*”; **zapis ten nie jest spójny z umową o realizację zadania publicznego** nr MEN/2020/DPPI/836 zawartej 13 października 2020 r. (§ 6 Dokumentacja związana z realizacją zadania publicznego ust. 2), która stanowi, że „*Zleceniobiorca zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji, w tym dokumentacji finansowo-księgowej, związanej z realizacją zadania publicznego przez okres 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym Zleceniobiorca realizował zadanie publiczne*”.

- 3) Listę osób, z którymi Zleceniobiorca podpisał umowy cywilnoprawne wraz z umowami i rachunkami do tych umów. Podpisano łącznie 109 umów o dzieło z 43 osobami.
- 4) Politykę ochrony danych osobowych Fundacji Underground.
- 5) Wykaz obejmujący 3 697 szkół ponadpodstawowych, do których zostały rozesłane informacje o konkursie.
- 6) Wzór formularza zgłoszeniowego w sprawie rekrutacji uczestników do kategorii indywidualnej konkursu.
- 7) Wykaz nauczycieli wraz z nazwą szkoły, oceniających prace uczestników na etapie szkolnym oraz towarzyszących uczniom podczas finałów.
- 8) Wykaz uczniów zgłoszonych do etapu szkolnego i ogólnopolskiego, zawierający ocenę formalną i merytoryczną prac uczestników konkursu w kategorii indywidualnej, z podziałem na osoby zakwalifikowane i niezakwalifikowane.

- 9) Dyplomy w kategorii indywidualnej konkursu dla finalistów, laureatów I i III miejsca, osób wyróżnionych oraz opiekunów naukowych.
- 10) Dyplomy w kategorii drużynowej konkursu za zajęcie miejsc 1-7.

Zleceniobiorca dochował obowiązku informacyjnego wynikającego z § 7 umowy pn. *Obowiązki i uprawnienia informacyjne*. Logo Ministerstwa Edukacji Narodowej było umieszczane w widocznych miejscach na wszystkich materiałach, jak również informacja, że zadanie publiczne było współfinansowane ze środków MEN. Dodatkowo Zleceniobiorca przedstawił grafiki promocyjne do audycji i quizów. Fundacja UNDERGROUND rozpowszechniła informacje o konkursie m.in. na swojej stronie internetowej, na swoim profilu na portalu społecznościowym Facebook, jak również na kanale YouTube.

Analiza dokumentacji finansowej z realizacji zadania wykazała, że:

- 1) Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków (wypełniono zapisy § 4 ust. 2 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*).
- 2) Zleceniobiorca prowadził pełną dokumentację księgową dotyczącą zadania odrębnie w stosunku do innych kosztów własnej działalności, a w szczególności:
 - zapisy księgowe odzwierciedlały na bieżąco koszty i wydatki dotyczące realizacji zadania, poprzez wydzielenie ewidencji otrzymanych i wydatkowanych środków pochodzących z dotacji w księgowym planie kont stosowanym przez Zleceniobiorcę;
 - dokumenty finansowe były ostemplowane treścią: „Sfinansowane z dotacji MEN – umowa nr MEN/2020/DPPI/836 w kwocie...” a opisy dokumentów zawierały przeznaczenie dokonanych zakupów;
 - w przypadku nabywania licencji StreamYard ze środków dotacji w walucie obcej niż złoty Zleceniobiorca, na podstawie potwierdzenia transakcji, wskazał faktyczny kurs wymiany waluty, zgodnie z którym została przeprowadzona operacja kupna waluty obcej.
- 3) Zleceniobiorca udokumentował koszty wynagrodzeń i honorariów osób bezpośrednio zaangażowanych w realizację zadania, przedstawiając wraz z zestawieniem osób pracujących przy realizacji zadania, umowy o dzieło oraz rachunki do tych umów; zostało podpisanych łącznie 109 umów o dzieło z 43 osobami.
- 4) W trakcie kontroli nie stwierdzono przypadków przekazywania i wykorzystywania środków uzyskanych z dotacji przez Zleceniobiorcę na rzecz członków jego organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych, niż w stosunku do osób trzecich.
- 5) Zleceniobiorca otrzymał pisemną zgodę Ministerstwa Edukacji Narodowej na dokonanie przesunięć pomiędzy poszczególnymi kategoriami wydatków w budżecie projektu (w tym zmian terminów i miejsca wykonywania zaplanowanych działań).

Przesunięcia pomiędzy poszczególnymi pozycjami kosztów były dokonywane w wielkościach i na zasadach określonych w § 6 ust. 6-7 *Regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego* (stosowano zapisy § 5 *umowy o realizację zadania publicznego*).
- 6) Procentowy udział dotacji w całkowitych kosztach realizacji zadania nie został zwiększony (zgodnie z § 6 ust. 8 *Regulaminu otwartego konkursu ofert*

na realizację zadania publicznego).

W wyniku kontroli dokumentacji zadania stwierdzono następujące uchybienia:

Wystąpiły przypadki, gdzie część dowodów księgowych zawierała omyłki pisarskie lub braki podpisów, np.:

- na rachunkach do umów o dzieło występowały omyłki pisarskie m.in. w dacie podpisania danej umowy, np. umowę o dzieło nr 25/10/2020/U zawarto w dniu 20.07.2020 r. zaś na rachunku do tej umowy widnieje data zawarcia 2.07.2020 r.
- informacje opisujące rozliczenie rachunku umowy o dzieło nr 4/7/2020/U zawartej w dniu 17.07.2020 r. – na rachunku jest własnoręczne pokwitowanie przez Wykonawcę odbioru wypłaty gotówki, natomiast opis dokumentu finansowo-księgowego wskazuje, że zapłacono przelewem;
- na części dokumentów brakuje podpisu osób zatwierdzających rachunki pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym czy też do wypłaty;
- na niektórych rachunkach do umów o dzieło brakowało pokwitowania przez Wykonawców odbioru gotówki za wykonanie dzieła np. na rachunku z dnia 30.07.2020 r. do umowy o dzieło nr 21/7/2020/U z dnia 26.07.2020 r.;

Zgodnie z § 4 ust. 5 pkt. 6 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* dokumenty księgowe dotyczące realizacji powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, jak również kompletne oraz wolne od błędów rachunkowych.

Wskazane powyżej uchybienia nie miały wpływu na kontrolowaną działalność jednostki.

W wyniku kontroli dokumentacji zadania stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono łączenie funkcji koordynatora (kierownika) zadania i osoby prowadzącej księgowość. Zgodnie z § 1 umowy o dzieło nr 27/12/2020/U Wykonawca był zobowiązany do wykonania dzieła w postaci koordynacji ogólnopolskiego konkursu „Lekcja historii i sztuki z Jackiem Kaczmarskim” natomiast zgodnie z § 1 umowy o dzieło nr 28/12/2020/U Wykonawca był zobowiązany do wykonania dzieła w postaci prowadzenia księgowości konkursu „Lekcja historii i sztuki z Jackiem Kaczmarskim”. Obie umowy zostały zawarte z tą samą osobą. Zgodnie z zapisami § 5 ust. 2 pkt 1 lit. c i d *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*, osoba, która w ramach zadania pobiera wynagrodzenie jako koordynator (kierownik) zadania lub prowadzi księgowość, nie może być jednocześnie zatrudniona przy realizacji tego zadania w innym charakterze (trener, tłumacz, ekspert itp.) bez oddzielnej zgody Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zgoda na połączenie przy realizacji zadania kilku funkcji jest wydawana w formie pisemnej przez dyrektora komórki zlecającej. Z wyjątkiem uzasadnionych przypadków (nagłe zmiany w harmonogramie, choroba osoby, z którą zleceńbiorca zawarł umowę cywilnoprawną itp.), zgoda nie może być wydana wstecz.

Zleceniobiorca nie wystąpił do Ministerstwa o udzielenie zgody na łączenie ww. funkcji.

- 2) Umowa o dzieło nr 27/12/2020/U na koordynację ogólnopolskiego konkursu „Lekcja historii i sztuki z Jackiem Kaczmarskim” oraz umowa o dzieło nr 28/12/2020/U na prowadzenie księgowości konkursu „Lekcja historii i sztuki z Jackiem Kaczmarskim” zostały zawarte pomiędzy członkami organu dotowanego, tj. Zamawiającym, będącym członkiem Rady Fundacji a Wykonawcą będącym Prezesem Zarządu Fundacji. Umowy te zostały sfinansowane z dotacji MEN/2020/DPPI/836.

Stosownie do zapisów § 5 ust. 2 pkt 1 lit. d *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* zgody Ministerstwa Edukacji Narodowej wymaga zawarcie umowy cywilno-prawnej pomiędzy członkami organu dotowanego w ramach środków otrzymanych z dotacji; zgoda jest wydawana w formie pisemnej przez dyrektora komórki zlecającej.

Zleceniobiorca nie wystąpił do Ministerstwa Edukacji Narodowej o udzielenie zgody na zawarcie wyżej wskazanych umów pomiędzy członkami organu dotowanego.

- 3) W polityce rachunkowości stosowanej w Fundacji Underground zawarty jest zapis mówiący o tym, że „*podstawą zapisów księgowych będą dokumenty księgowe, które będą sprawdzane pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym*”.

Zgodnie z §1 umowy o dzieło nr 28/12/2020/U wynika, że Wykonawca zobowiązał się do *prowadzenia księgowości konkursu „Lekcja historii i sztuki z Jackiem Kaczmarskim”*, co nie znajduje odzwierciedlenia w podpisach osoby sprawdzającej i zatwierdzającej dokumenty księgowe pod względem formalno-rachunkowym do ujęcia w księgach rachunkowych. Stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodów księgowych pod względem formalno-rachunkowym dokonywała inna osoba, która - zgodnie z przedstawionymi umowami o dzieło - była odpowiedzialna za przygotowania merytoryczne, techniczne i organizacyjne zadania publicznego.

Zgodnie z zapisami § 4 ust. 3 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* Zleceniobiorca powinien posiadać system umożliwiający efektywną kontrolę wewnętrzną dotyczącą właściwego gospodarowania środkami pochodzącymi z dotacji oraz ich wydatkowania. Zakres odpowiedzialności poszczególnych członków władz i pracowników oraz tryb obiegu dokumentów powinny określać wewnętrzne pisemne uregulowania zleceniobiorcy (np. instrukcja finansowo-księgowa, zakresy czynności służbowych, uchwały zarządu itp.).

Kontrolującym nie zostały przedstawione wewnętrzne pisemne uregulowania, takie jak zakres czynności służbowych, bądź uchwała zarządu wskazujące osobę odpowiedzialną za stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych pod względem merytorycznym oraz finansowo-księgowym, jak również Fundacja nie posiada pisemnych uregulowań określających tryb i kontrolę obiegu dokumentów finansowo-księgowych.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że Zleceniobiorca nie posiada systemu umożliwiającego efektywną kontrolę wewnętrzną dotyczącą właściwego gospodarowania środkami pochodzącymi z dotacji oraz ich

wydatkowania.

- 4) Dokumentację kosztów wyżywienia stanowiły dwie faktury i jeden paragon fiskalny. Na fakturach nie było informacji wykazującej liczbę posiłków i cenę jednostkową posiłku. Ponadto do rozliczenia kosztów wyżywienia nie zostało załączone oświadczenie Zleceniobiorcy, że ze środków dotacji nie sfinansowano zakupu alkoholu.

Zgodnie z przepisem § 5 ust. 2 pkt 3 lit. c *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*) koszty wyżywienia powinny być dokumentowane fakturą lub rachunkiem lub innym dowodem księgowym w rozumieniu ustawy o rachunkowości, wykazującym liczbę posiłków i cenę jednostkową posiłku. Do rozliczenia kosztów wyżywienia musi być załączone oświadczenie zleceniobiorcy, że ze środków dotacji nie sfinansowano zakupu alkoholu.

W przypadku realizacji zadań publicznych zleconych przez Ministerstwo, mając na uwadze stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości oraz uchybienia, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujące zalecenia:

- 1) Zgodnie z zapisami *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* środki pochodzące z dotacji należy wykorzystywać wyłącznie zgodnie z umową i ofertą realizacji zadania publicznego.
- 2) Prowadzić dokumentację finansowo-księgową zgodnie z wymaganiami określonymi w *Zasadach przyznawania i rozliczania dotacji*, tj.:
 - dokumenty księgowe dotyczące realizacji powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, jak również wolne od błędów rachunkowych;
 - dokumentacja kosztów wyżywienia powinna wskazywać liczbę posiłków i cenę jednostkową posiłku oraz zawierać oświadczenie, że ze środków dotacji nie sfinansowano zakupu alkoholu.
- 3) Przestrzegać warunków określonych w *Zasadach przyznawania i rozliczania dotacji*, na podstawie których:
 - osoba, która w ramach zadania pobiera wynagrodzenie jako koordynator (kierownik) zadania lub prowadzi księgowość, nie może być jednocześnie zatrudniona przy realizacji tego zadania w innym charakterze (trener, tłumacz, ekspert itp.) bez oddzielnej zgody Ministerstwa;
 - zgody Ministerstwa wymaga zawarcie umowy cywilno-prawnej pomiędzy członkami organu dotowanego w ramach środków otrzymanych z dotacji.
- 4) zgodnie z *Zasadami przyznawania i rozliczania dotacji* zapewnić system umożliwiający efektywną kontrolę wewnętrzną dotyczącą właściwego gospodarowania środkami pochodzącymi z dotacji oraz ich wydatkowania - zakres odpowiedzialności poszczególnych członków władz i pracowników oraz tryb obiegu dokumentów powinny określać wewnętrzne pisemne uregulowania zleceniobiorcy.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI

Włodzimierz Bernacki
Sekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/